

Zpráva z mapování klimatu školy

Základní škola Horní – Brno

V květnu a červnu roku 2025 probíhalo orientační mapování klimatu škol městské části Brno-střed, kterého se na jednotlivých školách zúčastnili pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče a také žáci od 4. třídy. Výzkum probíhal formou on-line anonymních dotazníků, které se zaměřovaly na různé aspekty klimatu školy, jako je například spokojenost s výukou, vztahy s učiteli či kolektivem spolužáků v případě žáků; profesní realizací, výukou či vztahy s kolegy v případě učitelů nebo podobou komunikace se školou v případě rodičů. Všechny oslovené skupiny respondentů se také vyjadřovaly k prostředí a zázemí školy.

Součástí dotazníků byly v jeho závěru i otevřené otázky, které se týkaly u pedagogických i nepedagogických pracovníků např. předností školy nebo návrhů na možné změny ve škole. U žáků byly otevřené otázky směřovány pouze na dvě oblasti: co na škole oceňují a co by naopak chtěli zlepšit. U rodičů pak byly tyto otázky zaměřeny např. na možné změny zázemí, vybavení či směřování výuky na škole a také na zhodnocení předností školy nebo na návrhy ke zlepšení činnosti školy. V této zprávě se sumarizování a hodnocení volných odpovědí nevěnujeme, protože ty slouží především samotné škole jako možná vodítka pro případné zlepšení její práce. U anonymních (nejen) volných odpovědí je také obecně předpokládáno, že se objeví více negativních názorů, mimo jiné proto, že spokojení respondenti většinou nemají potřebu vyjadřovat se k tomu, co podle nich funguje dobře.

Zpráva pro školu je strukturována do čtyř částí, které se věnují žákům, pedagogickým pracovníkům, provozním pracovníkům a rodičům. Výsledky výzkumu jsou do jisté míry orientační, protože z různých důvodů nemohly být počty respondentů v některých oblastech reprezentativní, tzn. při interpretaci výsledků je třeba brát v potaz míru návratnosti dotazníků (vzhledem ke způsobu distribuce dotazníků byla návratnost nejvyšší u žáků). Škola obdržela detailní přehled odpovědí na všechny otázky z dotazníků od všech respondentů.

U žáků ZŠ Horní činila čistá návratnost dotazníků 86 % a u jejich rodičů je hrubý odhad návratnosti 28 % (přesné počty rodičů či zákonných zástupců nelze zjistit). Co se týče pedagogických pracovníků, tak na ZŠ jich odpovídalo 27, nepedagogických pracovníků školy pak odpovídalo 12. Celkově byla návratnost u všech sledovaných skupin uspokojivá, v rámci celého souboru byla návratnost od rodičů spíše nižší.

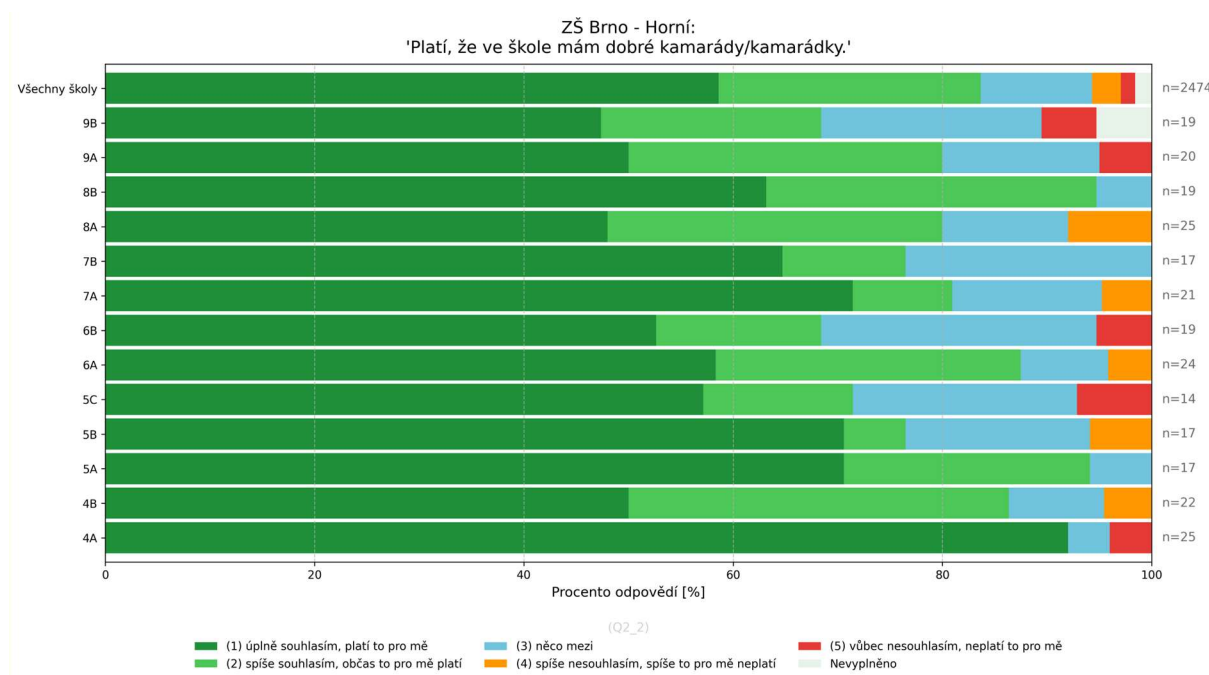
Výsledková část

Žáci

Výsledky žáků jsou ve většině položek v průměru zpravidla srovnatelné s průměrem všech zúčastněných škol, je ale užitečné věnovat pozornost jednak třídním kolektivům, které vykazují specifické výsledky, jednak také těm třídám, kde existuje konzistentní, i když menší skupina žáků, z jejichž pohledu není určitý rys školního klimatu příznivý.

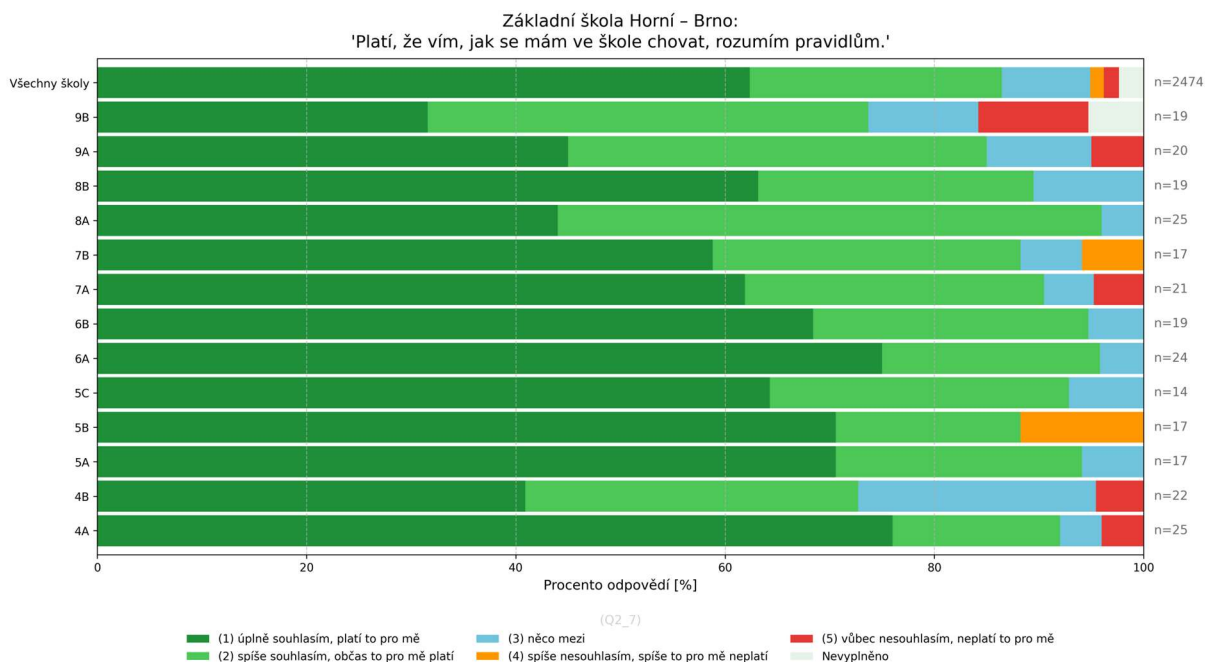
Žáci převážně uvádějí, že se ve škole cítí celkově dobře. Většina žáků má ve škole dobré kamarádky nebo kamarády, ve většině tříd je ale jedno nebo více dětí, které uvádějí, že kamarády spíše nebo vůbec nemají. Ve většině tříd převažuje odpověď, že si žáci dovedou vzájemně bezpochyby pomáhat. Převažuje také podíl žáků, kteří se vyjádřili, že svým učitelkám a učitelům mohou důvěřovat (výrazněji ve 4. třídách, později četnost tohoto přesvědčení klesá). Relativní shoda panuje i v otázce, zda žáci vědí, jak se chovat, zda rozumí pravidlům. Žáci spíše vědí, na koho z dospělých by se mohli obrátit v případě potíží, v některých třídách je ale výraznější i opačný názor. Obavy projevit se nebo obavy z některých lidí ve škole nejsou vázány na ročník ani stupeň, stejně jako stížnosti na konflikty se spolužáky, vyrušování a hluk.

Obr. 1: Ukázka výstupu odpovědí žáků

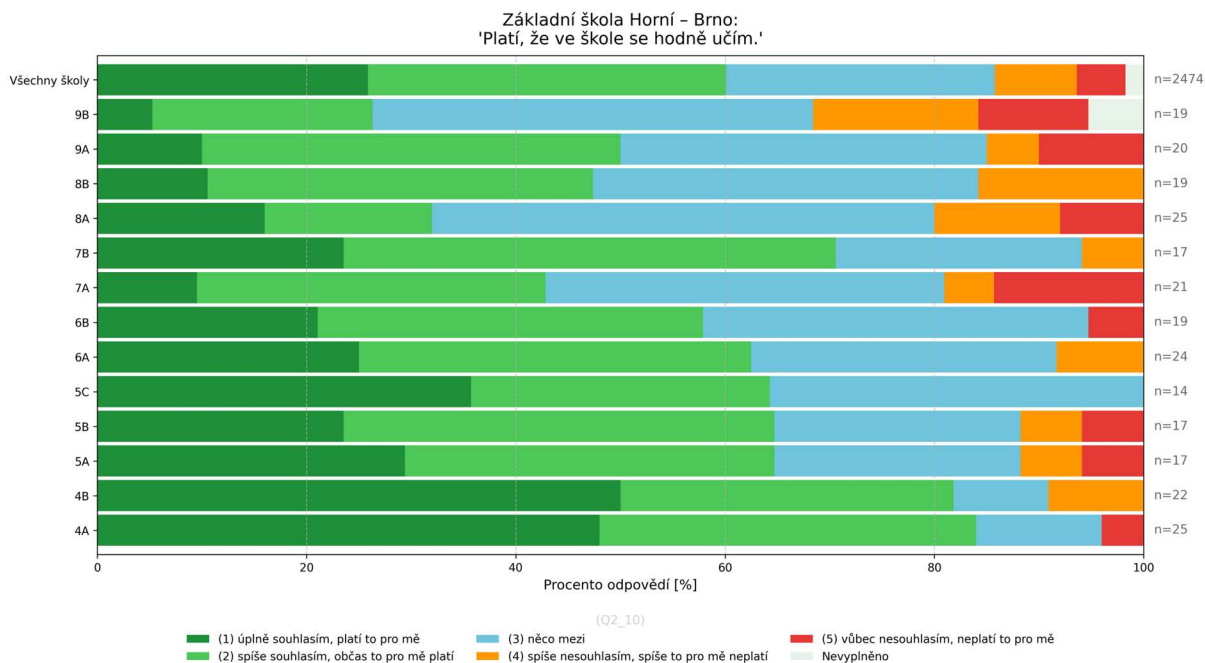
Schopnost učitelů či asistentů pomoci jim porozumět učivu vnímají žáci zpravidla podobně, jako v průměru ostatních škol. nebo spravedlivost hodnocení, se stoupajícím věkem žáků se v těchto oblastech spokojenost snižuje. Obecně lze říct, že v odpovědích žáků na většinu položek je stabilně spokojenost vyšší u žáků z nižších ročníků, což souvisí i s přirozenými změnami ve vývoji dětí. Přípravu do školy hodnotí jako náročnější nejčastěji žáci 6. – 7. ročníků. Že se hodně naučí uvádí nejčastěji žáci 4. – 5. ročníků, kteří také současně hodnotí pozitivněji i spravedlivost hodnocení. Žáci vyšších ročníků vnímají pozitivně přípravu na přijímací zkoušky.

Obr. 2: Ukázka výstupu odpovědí žáků

V oblasti identifikace se školou vyzněly výsledky u žáků pozitivně, například školní akce baví velké množství žáků většiny tříd, obdobně vyznívá hodnocení prostředí školy. Až na výjimky žáci nicméně uvádějí, že spíše postrádají pobyt venku. Nejasně hodnoceným aspektem jsou (typicky) odpovědi, které se týkají školní jídelny, kde žáci sice poměrně dobře hodnotí prostředí jídelny, ale poněkud hůře již to, zda jim jídlo chutná.

Obr. 3: Ukázka výstupu odpovědí žáků

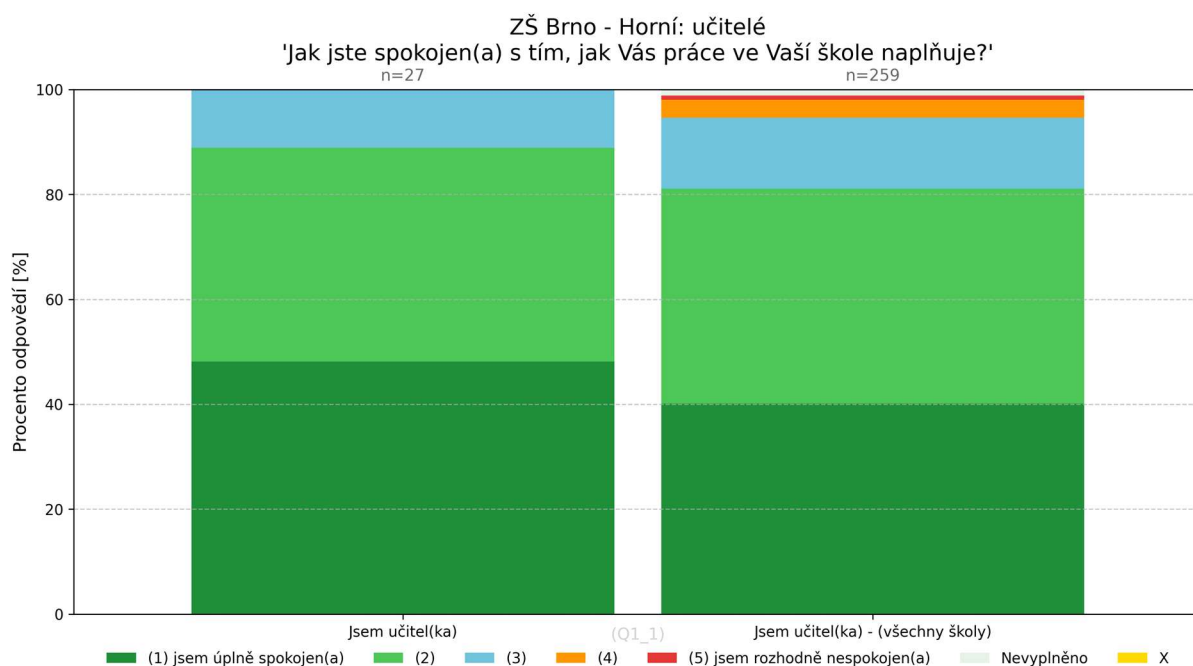
Pedagogičtí pracovníci

Z dat lze vyčíst, že práce na škole většinu pedagogických pracovníků naplňuje a jsou také spokojeni s atmosférou školy, možnostem profesního rozvoje i s ohodnocením.

V porovnání s ostatními školami se také v menší míře vyskytují výhrady k zázemí školy, stravování, vybavení učeben či k prostorům pro pobyt venku. Na ZŠ Horní je dosti pozitivně vnímána podpora ze strany školního poradenského pracoviště či školských poradenských zařízení. Také v oblasti vztahů mezi kolegy či podpory ze strany vedení školy vyznívají výsledky mapování pozitivně.

Pedagogickým pracovníkům se také dle jejich mínění daří pomáhat žákům při řešení osobních problémů. Relativně kritičtí jsou vyučující v oblastech složení kolektivů tříd, komunikace s rodiči, přípravy žáků na přijímací zkoušky a řešení problémů ve škole. Asistenti a vychovatelé jsou v porovnání s ostatními školami ve většině oblastí spokojenější.

Obr. 3: Ukázka výstupu odpovědí pedagogických pracovníků

Provozní pracovníci

U nepedagogických pracovníků ZŠ Horní vyzněly výsledky dotazníkového šetření celkově pozitivně, ve srovnání s ostatními školami byli tito pracovníci spokojenější s vybavením a zázemím pro svoji práci. Menší výhrady se objevily v oblasti spokojenosti s atmosférou školy, budovou nebo se spoluprací a komunikací s učiteli a asistenty i s rodiči žáků.

Rodiče

Vyhodnocení odpovědi rodičů žáků základní školy nevyznívá ve srovnání s ostatními školami negativně: rodiče jsou spokojeni s úrovní a způsobem komunikace ze strany školy. Relativně kritičtější v porovnání s ostatními školami jsou k úrovni výuky, ale i ve vztahu k většině aspektů klimatu školy, které hodnotili. Spíše spokojeno je zde v jednotlivých oblastech cca 60% odpovídajících rodičů. Oblasti, které odpovídající rodiče vidí relativně problematictější (cca 50% spokojenost) jsou vztahy ve třídách, vztah dětí k učitelům a

asistentům, smysl pro spravedlnost, rozvoj kritického myšlení dětí a rozvoj práce s informacemi u dětí. Výsledky hodnocení družiny jsou ovlivněny složením vzorku, ve kterém je více rodičů žáků z vyšších tříd (40% rodičů proto družinu nehodnotilo). Je třeba upozornit, že vyznění výpovědí může kromě obrazu školy mezi rodiči odrážet i nižší návratnost (samovýběr u anket typicky vede k vyšší reprezentaci negativních zpětných vazeb).

Obr. 4: Ukázka výstupu odpovědí rodičů žáků ZŠ

